U S N E S E N Í

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zdeňky Poledníčkové a soudců JUDr. Dany Dorazilové a Mgr. Ivany Pikalové ve věci žalobce **Jaromíra J.**, nar. xxx, bytem xxx, zastoupeného advokátem Jiřím Matějíčkem, se sídlem Jiráskova 9, 750 00 Přerov, proti žalovanému **Fakultní nemocnice Olomouc**, se sídlem I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc, IČ 00098892, zastoupenému advokátem JUDr. Karlem Vítkem, se sídlem Dobrovského 25, 779 00 Olomouc, za účasti vedlejšího účastníka na straně žalovaného Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group, IČ 47116617, se sídlem Pobřežní 665/21, Praha 8, o náhradu škody, k odvolání žalovaného proti mezitímnímu rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 3. 3. 2016, č. j. 19 C 132/2014-267,

t a k t o :

Rozsudek okresního soudu **se zrušuje** a věc **se vrací** okresnímu soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem, který je rozsudkem mezitímním, okresní soud rozhodl tak, že nárok žalobce je co do základu dán (I.) s tím, že o výši nároku a o nákladech řízení bude rozhodnuto v konečném rozsudku (II.). Okresní soud dovodil, že žalobce se domáhá po žalovaném náhrady škody - po připuštění specifikace žalobního žádání, a to náhrady za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti, náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti, měsíční renty, náhrady za ztrátu na důchodu a náhrady nemajetkové újmy, to vše z titulu toho, že dne 22. 12. 2011 podstoupil lékařský chirurgický zákrok na neurochirurgické klinice žalovaného. Ošetřujícím personálem ani nikým jiným mu při předoperačních vyšetřeních ani v informovaném souhlasu pacienta nebylo sděleno, že vzhledem k vzácnosti a komplexnosti jeho onemocnění není možné odstranit celý hemangiom. Žalobce pozitivní stanovisko ohledně možných důsledků léčebného výkonu neakceptoval. Okresní soud uzavřel, že žalobci vznikla škoda následkem protiprávního úkonu žalovaného. Okresní soud proto rozhodl podle § 152 o. s. ř., že nárok žalobce je dán a odkázal citací na ustanovení § 420 odst. 1, 3, § 11, § 13 a § 16 občanského zákoníku ve znění do 31. 12. 2013.

Včas podaným odvoláním napadl rozsudek okresního soudu žalovaný, a to z důvodu podle ustanovení § 205 odst. 2 písm. c), g) o. s. ř., neboť rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci a je nepřezkoumatelné. Žalovaný je přesvědčen, že nebyla prokázána existence veškerých žalobcem uplatněných nároků. Pokud jde o nárok žalobce na náhradu škody na zdraví, žalovaný trvá na tom, že nebylo prokázáno protiprávní jednání, když poučení bylo provedeno zcela v souladu se zákonem, resp. žalobce neprokázal opak. Existovala reálná šance na úplné odstranění hemangiomu, proto operace byla zvolena v daném případě jako správný způsob řešení. Z mezitímního rozsudku není zřejmé, zda okresní soud rozhodl také o nároku na náhradu náhrady nemajetkové újmy a na základě jakých skutkových a právních důvodů tak učinil (např. zda takový nárok vyplývá ze zásahu do osobnostních práv v důsledku poškození tělesné integrity nebo také či pouze v důsledku eventuálního nedostatku informovaného souhlasu, jak byl ze strany žalobce tvrzen). Z tohoto hlediska považuje žalovaný rozsudek okresního soudu za nepřezkoumatelný. Navrhl, aby odvolací soud napadené rozhodnutí změnil tak, že žalobu žalobce zamítne v plném rozsahu.

Žalobce v písemném vyjádření k podanému odvolání navrhl rozsudek okresního soudu potvrdit. Z hlediska občanského práva lze provedenou operaci bez relevantního informovaného souhlasu považovat za neoprávněný zásah do osobnostních práv žalobce, kde je předmětem ochrany odlišný statek než lidské zdraví, a to právo na informace, na sebeurčení a na svobodné individuální rozhodnutí pacienta. Pro posouzení újmy na zdraví spočívající v poklesu horního víčka levého oka a v trvalé poruše citlivosti na čele vlevo je rozhodné, že popsaná zdravotní újma vznikla během operace, a má tedy s operací příčinnou souvislost. Nebýt operace, s největší pravděpodobností by k ní nikdy nedošlo. Tento stav je konečný, jakékoliv zlepšení nelze očekávat.

Krajský soud k odvolání žalovaného přezkoumal rozsudek okresního soudu, přezkoumal i řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 206, § 212 o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné, nejsou však dány podmínky ani pro potvrzení ani pro změnu napadeného rozsudku.

Odvolací soud je vázán uplatněnými odvolacími důvody včetně toho, jak je odvolatel obsahově vymezil (§ 205 odst. 2 písm. c/, g/ o. s. ř.). K jiným vadám, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, odvolací soud přihlédne, i když nebyly v odvolání uplatněny (§ 212, § 212a odst. 1, 5 o. s. ř.).

Jiné vady řízení jsou způsobilým odvolacím důvodem (§ 205 odst. 2 písm. c/ o. s. ř.) a jsou právně relevantní jen tehdy, jestliže mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Při zjišťování existence takových vad jde o posouzení příčinné souvislosti mezi vadou řízení a nesprávným rozhodnutím, které může vyústit v závěr o nesprávnosti rozhodnutí následkem vady řízení jen tehdy, nelze-li dovodit, že by obsah výroku rozhodnutí byl stejný i za situace, kdyby k této vadě řízení nedošlo. Vadou řízení ve smyslu ustanovení § 205 odst. 2 písm. c) o. s. ř. je v první řadě neúplnost nebo nesprávnost skutkových zjištění, procesního postupu či nepřezkoumatelnost odůvodnění právního posouzení věci okresním soudem, jež brání odvolacímu soudu zhodnotit jeho správnost.

Odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř. nesprávného právního posouzení věci může spočívat buď v tom, že okresní soud posoudil věc podle nesprávného právního

předpisu nebo si použitou právní normu nesprávně vyložil a na zjištěný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Odvolací soud dospěl k závěru, že právě jinou vadou, jež měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, je rozsudek okresního soudu poznamenán, stejně tak jako tím, že okresní soud věc nesprávně právně posoudil.

Především odvolací soud odkazuje na své kasační usnesení č. j. 12 Co 230/2015-154 ze dne 26. 5. 2015 s tím, že v posuzované věci opakovaně zdůrazňuje, že se jedná o dva typy nároků, které žalobce uplatnil, když tak, jak vyplývá z úpravy žaloby ze dne 9. 7. 2015 (č. l. 164) žalobce požadoval náhradu škody na zdraví, ztrátou na výdělku v době pracovní neschopnosti od 22. 12. 2011 do 30. 4. 2012 - 24.000 Kč, náhradu za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti od 1. 5. 2012 do 31. 3. 2014 - 82.000 Kč, měsíční rentu do doby důchodu 7.000 Kč měsíčně a náhradu ztráty na důchodu 2.800 Kč měsíčně, to vše s odkazem na ustanovení § 420, § 445 až § 447 občanského zákoníku ve znění do 31. 12. 2013. Dále jako druhý nárok požaduje žalobce nemajetkovou újmu, tedy nárok na finanční satisfakci jako zásahu do jeho osobnostních práv a z tohoto titulu požaduje částku 400.000 Kč. Lze souhlasit s odvolatelem, že okresní soud tyto nároky nejen nerozlišil, ale ani právně nezdůvodnil, ačkoliv právní úprava každého z nich je zcela odlišná, zejména pak při aplikaci ustanovení občanského zákona č. 40/1964 Sb. ve znění do 31. 12. 2013 v části nároku z titulu náhrady škody na zdraví (§ 420 a násl.) a podle ustanovení novely občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. od 1. 1. 2014 v případě nemajetkové újmy. Okresní soud posoudil oba nároky ze shodných skutkových důvodů, aniž by rozlišil, jak je v kasačním usnesení odvolacího soudu podrobně vysvětleno, jaká kritéria jsou z hlediska nároku žalobce relevantní.

Podle § 3079 odst. 1 o. z. č. 89/2012 Sb. právo na náhradu škody vzniklé porušením povinnosti stanovené právními předpisy, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzuje podle dosavadních právních předpisů.

Podle § 3079 odst. 2 o. z. č. 89/2012 Sb. nerozhodl-li soud ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona o náhradě škody vzniklé porušením povinnosti stanovené právními předpisy, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, může na návrh poškozeného člověka, jsou-li pro to mimořádné důvody hodné zvláštního zřetele (§ 2 odst. 3), přiznat poškozenému i náhradu nemajetkové újmy podle tohoto zákona.

Ze shora citovaných ustanovení novely občanského zákona č. 89/2012 Sb. vyplývá, že pokud jde o nárok na náhradu škody podle obecných předpisů, je třeba tento nárok posuzovat podle ustanovení § 420 a násl. občanského zákoníku ve znění do 31. 12. 2013, zatímco v případě nemajetkové újmy je třeba aplikovat ustanovení novely občanského zákona č. 89/2012 Sb. účinného od 1. 1. 2014.

Pokud jde o nemajetkovou újmu, v paralelně vedeném řízení platí, že domoci se další satisfakce podle ustanovení na ochranu osobnosti, nelze na základě totožných skutkových tvrzení jako v žalobě na náhradu škody podle obecných předpisů (srov. NS ČR 30 Cdo 1845/2013). Tato újma se odčiňuje způsobem, který vyplývá z ustanovení § 2951 odst. 2 o. z., při posouzení zásahu do integrity, tedy úpravy dané § 91 až § 94 zákona č. 89/2012 Sb., kdy v případě posuzování informovaného souhlasu žalobce (pacienta) lze vycházet z výkladu,

který byl rozveden v kasačním usnesení odvolacího soudu (č. j. 12 Co 230/2015-154) a který je třeba na základě zhodnocení skutkového stavu právně posoudit. Ustanovení občanského zákona ve znění do 31. 12. 2013 (§ 11 až § 16) upravuje novela občanského zákona ve znění od 1. 1. 2014 v § 81 odst. 1, 2, § 2956, § 2957, § 2894.

I když okresní soud rozhodl mezitímním rozsudkem, pak nelze pro absenci relevantního právního posouzení dané věci rozlišit, z jakého právního důvodu ten který nárok žalobce je opodstatněn, neboť závěry okresního soudu pro nepřezkoumatelnost a nesprávnost právního posouzení ani v případě rozhodování o základu nároku akceptovat nelze.

Krajský soud proto rozsudek okresního soudu za podmínek ustanovení § 219a odst. 1 písm. b), odst. 2, § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

P o u č e n í : Dovolání **je** přípustné ve lhůtě dvou měsíců od doručení usnesení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Okresního soudu v Olomouci za podmínek ustanovení § 237 o. s. ř.

Přípustnost dovolání **je oprávněn** zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Olomouc 29. září 2016

Za správnost vyhotovení:
Martina Malá

JUDr. Zdeňka Poledníčková v. r.
předsedkyně senátu